

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 16 mei 2022

Dossiernr. : K38338

Documentnr. : 2022-049069

Verzonden : 17 mei 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 16 mei 2022 besloten tot het verlenen van een opdracht ex artikel 3.18 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor het bestrijden van vossen ter bescherming van de fauna op broedeiland Stern in de Eems.

De opdracht wordt verleend aan de grondgebruiker, Natuurmonumenten Smeerling 11, 9591 TX Onstwedde.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.18, lid 1, Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van vos (*Vulpes vulpes*) een opdracht te geven om in afwijking van het bepaalde krachtens artikel 3.10, lid 1 onder a en b, Wnb, de omvang van de populatie te beperken, in het belang van het beschermen van de wilde flora en fauna.
- II. dat de grondgebruiker, in bezit van een jachtakte,- in de zin van de Wnb, of in opdracht van de grondgebruiker handelende jachtaktehouders, van deze opdracht gebruik kan maken (artikel 3.18, lid 1, Wnb);
- III. gelet op artikel 3.25, lid 1, Wnb, te bepalen dat de middelen die mogen worden gebruikt bij het uitvoeren van deze opdracht zijn:
 - geweren
 - kastvallen
 - vangkooien
- IV. op grond van artikel 3.25, lid 4 toestemming te geven voor het zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, in deze situatie vangkooien (artikel 3.24, lid 2, Wnb, jo. art. 3.10, aanhef en onder e, Bnb);
- V. voor uitvoering van deze opdracht geldt:
 - deze toe te passen op gronden niet zijnde jachtvelden (artikel 3.26, lid 1, onder b, Wnb, jo. art. 3.12, lid 1, Bnb);

- gebruik van het geweer het gehele etmaal (artikel 3.26, lid 2, onder a, Wnb, jo art. 3.16, lid 1, onderdeel a, Bnb);
 - het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer, te weten: een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten (artikel 3.26, lid 2 onder c, Wnb, jo. art. 3.13, lid 4, Bnb);
- VI. de opdracht wordt verleend voor het Broedeiland Stern in de Eems, weergegeven in Bijlage kaartweergave, met inbegrip van een zone van 3 kilometer rondom.
- VII. de opdracht geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot 1 september 2023;
- VIII. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. kaartweergave gebied

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden

Voorschriften

Aan deze opdracht zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op beheer van vossen met de beschreven methode en middel.
2. Deze opdracht kan uitsluitend gebruikt worden door grondgebruikers of in opdracht van de grondgebruiker handelende personen met een geldige jachtakte. De in opdracht van de grondgebruiker handelende personen dienen in het bezit te zijn van een gedagtekende, schriftelijke, ondertekende grondgebruikersverklaring waaruit blijkt dat het uitvoeren van het beheer door de grondgebruiker is toegestaan.

Gebruiker en machtiging

3. Er mag enkel gebruik van deze opdracht gemaakt worden op gronden waarvan de grondgebruiker een schriftelijke toestemming heeft verleend aan de gebruiker van de opdracht. Uit deze schriftelijke verklaring dient te blijken dat de ontheffinggebruiker toestemming heeft om het beheer uit te voeren.
4. Deze opdracht kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen, tot een maximum van vijf personen. Personen die in opdracht van de ontheffinghouder handelen dienen door de ontheffinghouder gemachtigd te worden voor het gebruik van deze opdracht. De houder van de opdracht of haar rechtsoptvolgers blijven te allen tijde verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. In een machtiging zoals bedoeld onder voorschrift 4 staan in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b. de soort waarvoor de machtiging geldt;
 - c. de handelingen die mogen worden verricht;
 - d. plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
 - e. periode waarvoor de machtiging geldt;
 - f. het kenmerk van de opdracht die aan de ontheffinghouder is verleend;
 - g. naam en handtekening opdrachthouder.
6. De opdrachthouder dient binnen 24 uur na afgifte en/of intrekking van een machtiging Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen hiervan (digitaal) schriftelijk op de hoogte te stellen door toezending van een kopie van de machtiging, respectievelijk een kopie van het intrekkingbericht, aan LoketVTH@provinciegroningen.nl.
7. De opdrachthouder, respectievelijk de machtiginghouder die krachtens voorschrift 4 is gemachtigd tot het gebruik van deze ontheffing, is verplicht de volgende documenten bij zich te houden en deze op eerste vordering aan de daartoe bevoegde ambtenaren ter inzage te geven:
 - a. een kopie van deze opdracht;
 - b. een geldige jachtakte;
 - c. de schriftelijke toestemming van de grondgebruiker(s) tot betreding van de desbetreffende gronden door de aanwezige jachtaktehouder(s), zoals bedoeld in voorschrift 3;
 - d. indien van toepassing: de van de opdrachthouder ontvangen machtiging, zoals bedoeld in voorschrift 4.

Specifieke voorschriften

8. De opdracht mag, met uitzondering van het gebruik van kastvallen en vangkooien, niet worden gebruikt op zondagen, nieuwjaarsdag, tweede paas- en pinksterdag, beide kerstdagen en Hemelvaartsdag.
9. De opdracht is geldig gedurende het hele etmaal. Bij gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst, dient gebruik te worden gemaakt van een kunstmatige lichtbron om veilig in de nacht te kunnen schieten.

10. Vangkooien en kastvallen dienen te zijn uitgerust met een elektronisch valalarm. Na ontvangst van een signaal dat de val in werking is getreden, dient deze zo snel als redelijkerwijs mogelijk is gecontroleerd te worden. Indien een vangkooi of kastval niet is uitgerust met een elektronisch valalarm, dient deze tenminste elke 10 uur gecontroleerd te worden.
11. In een vangkooi of kastval dient voldoende drinkwater voor een gevangen vos aanwezig te zijn, tenzij de vangkooi of kastval onder direct toezicht staat of is uitgerust met een elektronisch valalarm zoals bedoeld in voorschrift 10.
12. In een vangkooi of kastval gevangen zogende moervossen dienen te worden vrijgelaten.
13. Alle gedode vossen dienen te worden gemeld en geregistreerd in een door de faunabeheereenheid Groningen daartoe beschikbaar gesteld (digitaal) systeem.
14. Het geweer dient te voldoen aan de eisen zoals weergegeven in artikel 3.13, Bnb en de munitie dient te voldoen aan de eisen zoals weergegeven in artikel 3.14, lid 1 en 2 of 3, Bnb.
15. Het geweer mag gebruikt worden op gronden niet zijnde jachtvelden te weten Broedeiland Stern in de Eems, weergegeven in Bijlage kaartweergave, met inbegrip van een zone van 3 kilometer rondom.
16. Het is toegestaan om het geweer te voorzien van een geluidsdemper, dit enkel voor zover het gaat om een systeem passend en bedoeld voor gebruik op een geweer.
17. Het is niet toegestaan om het geweer te gebruik vanaf of vanuit een rijdend motorrijtuig dan wel een ander voertuig of luchtvaartuig.

Overige voorschriften

18. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4, eerste lid van de Wnb.
19. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1. Aanleiding opdracht

Op 16 februari 2022 is de landelijke vrijstelling aan grondgebruikers voor de bestrijding van vossen onverbindend verklaard door een uitspraak van de Rechtbank Midden-Nederland (ECLI:NL:RBMNE:2022:552). Het gevolg hiervan is dat grondgebruikers niet langer van de vrijstelling gebruik kunnen maken voor de bestrijding van schade door vossen.

De vos is bij algemene maatregel van bestuur aangewezen als soort die niet in het voortbestaan wordt bedreigd of dat gevaar loopt en die in het gehele land schade veroorzaakt (artikel 3.15, eerste lid, Wet natuurbescherming (Wnb), jo. artikel 3.1 onder e, Besluit natuurbescherming (Bnb)). Nu de mogelijkheden tot bestrijding van schade via de landelijke vrijstelling zijn weggevallen, is de noodzaak ontstaan hier op provinciaal niveau een besluit over te nemen. Hierbij is primair van belang dat het onverbindend verklaren door de rechtbank gebaseerd is op een geconstateerd formeel gebrek in de wetgeving.

In de beleidsnotitie Fauna en Flora 2018 is toegelicht dat het beheer van vossen aan de orde kan zijn vanwege bedrijfsmatige schade (schapen, lammeren, vrije-uitloopkippen), vanwege risico's voor primaire waterkeringen en vanwege schade aan andere fauna zoals boerenlandvogels. Daarbij is toegelicht dat Gedeputeerde Staten aanvullend beheer mogelijk maken daar waar de landelijke vrijstelling van de vos onvoldoende blijkt. Nu er niet langer gebruik gemaakt kan worden van de landelijke vrijstelling, ligt het in de rede om middels een provinciaal besluit beheer mogelijk te maken, zodat het beheer van de vos kan worden gecontinueerd. Dit is met name van belang nu het broedseizoen van de (kwetsbare) grondbroeders aanbreekt en de predatie door vos voor deze populaties een extra bedreiging vormt. Daarbij blijven de overwegingen in het geldend faunabeheerplan over het beheer van vossen relevant. Voorts is het van belang dat de op 24 maart 2022 verleende opdracht voor het bestrijden van vossen niet voorziet in het bestrijden van vos op het broedeiland.

1.1 Broedeiland Stern

Het broedeiland 'Stern' (weergegeven in Bijlage 1) is in de winter van 2017/18 aan de rand van de rivier de Eems nabij de Eemshaven (Gr.) aangelegd ten gunste van kwetsbare grondbroeders, zoals meeuwen en sterns. Het broedeiland 'Stern' is een compensatiemaatregel ter vermindering van het aantal toekomstige aanvaringsslachtoffers door nieuwe windturbines en hoogspanningslijnen in en rond de Eemshaven en voor verlies van broedgelegenheid op het industrieterrein in de Eemshaven. Uitbreiding van bedrijven en aanwezigheid van vossen hebben geschikte broedgelegenheden daar de laatste jaren sterk doen afnemen. Aanvaringsslachtoffers die jaarlijks vallen onder de hoogspanningslijnen en turbines in en rond de Eemshaven bij zowel Visdief als Noordse Stern (Klop & Brenninkmeijer 2014, Klop *et al.* 2017, Brenninkmeijer *et al.* 2019) zijn een andere reden die de Eemshaven tot een ongunstige broedlocatie maken.

In opdracht van de provincie Groningen startte Sovon Vogelonderzoek Nederland in het voorjaar van 2018 met de monitoring van de aantallen broedvogels op het eiland en metingen aan het broedsucces van sterns. In het voorjaar van 2021 ging de monitoring het vierde jaar in.

In 2021 broedden in de Eems-Dollard regio in totaal 1683 paar Visdieven, waarvan 1424 op broedeiland Stern (85%). Bij Noordse Stern kwamen alle 152 paar uit de regio op broedeiland Stern tot broeden. De sterke groei van aantallen sterns en Kokmeeuw in 2021 laat zien dat het eiland na de succesvolle kolonisatie in 2018 in het vierde jaar na inrichting nog sterker dan voorheen in trek was bij sterns. Grootschalige predatie van nestjongen door vos laat echter zien dat sprake is van een kwetsbare broedlocatie, waarbij een goed werkend elektrisch raster cruciaal is om de omvang en kwaliteit van broedeiland te behouden.

Voor Visdieven en Noordse Stern behoort het broedeiland tot de grootste kolonies in de Nederlandse Waddenzee; in 2021 broedde circa 30% van de Nederlandse populatie Visdieven op het eiland Stern en circa 20% van de Nederlandse populatie Noordse Sterns.

Bron : Broedvogels en broedsucces van Visdief en Noordse Stern op het broedeiland Stern in de Eems in 2021 (Ubels en de Boer 2021)

2. Gronden van beslissing

2.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 3.18, eerste lid van de Wnb zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om een opdracht af te geven om de omvang van een bij de opdracht aangeduide populatie van dieren als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, te beperken als dat nodig is om de redenen die genoemd zijn in artikel 3.17, eerste lid, onder b en c van de Wnb. Daarbij is artikel 3.10, tweede lid, Wnb, overeenkomstig van toepassing.

Vos is opgenomen in de bijlage, onderdeel A bij de Wet. Daarmee valt de soort onder het beschermingsregime van artikel 3.10, Wnb. Een opdracht tot beperking van een populatie vossen mag daarom alleen verleend worden als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. Er is een geldig belang voor het beperken van de populatie (art. 3.17, lid 1 onder b en c);
2. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing (artikel 3.8, lid 5 onder a);
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (artikel 3.8, lid 5 onder c).

Op grond van artikel 5.3, lid 5 van de Wnb kunnen wij voorschriften aan de opdracht verbinden, de opdracht onder beperkingen verstrekken en een geldigheidsduur aan de opdracht verbinden. Het is verboden in strijd met de voorschriften van een opdracht te handelen.

2.2 Belangenafweging

In de beleidsnotitie Fauna en Flora 2018 en in het Faunabeheerplan 2019-2024 zijn de belangen voor het beheren van de vossenpopulatie in de provincie toegelicht. De belangrijkste redenen voor het beheer zijn:

- Bescherming flora en fauna.

Bestrijding van vossen vindt in deze situatie plaats in het belang van bescherming van kwetsbare fauna, in het bijzonder van Noordse Stern.

De rechtbank Midden Nederland overweegt in r.o. 14 van haar uitspraak van 16 februari 2022 dat bij de totstandkoming van de landelijke aanwijzing van de vos is overwogen dat aan de criteria voor aanwijzing van de vos is voldaan, waarbij is verwezen naar diverse rapporten en onderzoeken, onder andere over faunaschade en predatie bij weidevogels. In het licht hiervan vindt de rechtbank dat niet kan worden gezegd dat in het Bnb onvoldoende is gemotiveerd dat de vos in het gehele land schade veroorzaakt of dat die conclusie in redelijkheid niet juist is. De rechtbank acht de aanwijzing van de vos in het Bnb rechtmatig.

2.3 Vos op broedeiland Stern

Op 16 juni 2021 zijn voor het eerst sporen van predatie door vos waargenomen gevonden. Uit beelden van later geplaatste wildcamera's is gebleken dat een Vos in de periode 15 juli-24 augustus op minstens 15 verschillende dagen op het eiland actief is geweest gekomen (Manche et al. 2021).

De beelden lieten bij laagwater na zonsondergang een vos op het eiland zien. De vos is alleen op wildcamera's op het strandje aan de westzijde van het eiland vastgelegd. Uit nadere bestudering van de Vos op de beelden (B. Jonge Poerink) kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- het gaat waarschijnlijk om hetzelfde individu;
- het gaat waarschijnlijk om een individu van 2 jaar of ouder;
- de Vos is gezien de grotendeels droge/schone vacht bij laagwater op het eiland gekomen
- waarschijnlijk is de vos gedurende langere periode achtereen op het eiland gebleven en niet heen en weer gelopen.

Rondom het eiland stond een elektrisch raster, wat van stroom werd voorzien door een stroomklok. In de kolonie binnen het raster is de vos niet met wildcamera's waargenomen. Wel zijn in de vakken

midden en zuid meer dan 100 dode jonge sterns gevonden, welke grotendeels intact begraven waren in de bodem. Opvallend was dat gevonden dode en begraven jongen bijna uitsluitend Visdieven en Noordse Sterns waren; Kokmeeuwen werden nauwelijks gepakt. Naar schatting zijn in totaal minimaal 250 grote jongen door vos gepredeerd. (Ubels, 2021)

In de nacht van 10 op 11 mei 2022 is de vos weer waargenomen op het broedeiland. Het tijdstip van de waarneming valt gelijk met een extreem laag getijde.

Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat de vos negatieve effecten op kwetsbare fauna veroorzaakt. Om deze risico's en effecten te voorkomen en te beperken, is het beheer van de vossenpopulatie noodzakelijk.

Aangezien er tot op heden slechts één individuele vos is waargenomen op het broedeiland, is ook de verwachting dat het bestrijden van deze vos een effectieve maatregel is om het broedsucces van kwetsbare groundbroeders te verhogen.

2.4 Andere bevredigende oplossing

Om de opdracht te kunnen verlenen, dient te worden beoordeeld of er een andere bevredigende oplossing bestaat voor het beperken van de predatie van vogels door vossen. Onderstaand worden een aantal mogelijke alternatieven beschouwd.

Het wad rondom het broedeiland valt tijdens laagwater droog, waardoor groundpredatoren theoretisch gezien het eiland zouden kunnen bereiken. Om die reden werd in 2021 door de beheerder Natuurmonumenten een elektrisch raster geplaatst. Dit wordt van stroom voorzien door een stroomklok. Het elektrische raster had een hoogte van circa 110 cm. Door het ontbreken van een spandraad aan de bovenzijde hing het elektrische raster op enkele plekken lager dan 110 cm, op circa 90 cm. Ook was er door afslag van substraat op enkele plekken een opening aan de onderzijde van het raster ontstaan. Deze zwakke plekken zijn na ontdekking gedicht. Desondanks is de vos langs het raster weten te komen.

In 2022 is het raster extra zwaar gemaakt. De ondergrond is schoongemaakt waardoor het stroomraster beter zal werken. Desondanks is de vos alweer op het broedeiland waargenomen. Het is niet uit te sluiten dat er opnieuw zwakke plekken in het raster ontstaan of gevonden worden door de vos. Daarnaast broeden niet alle vogels binnen het raster. Daarom is het, gezien de kwetsbare staat van instandhouding van de vogels die op het eiland broeden en het grote belang van het broedeiland voor de nationale populatie van deze vogels, noodzakelijk om ook op andere wijze de vos te kunnen bestrijden.

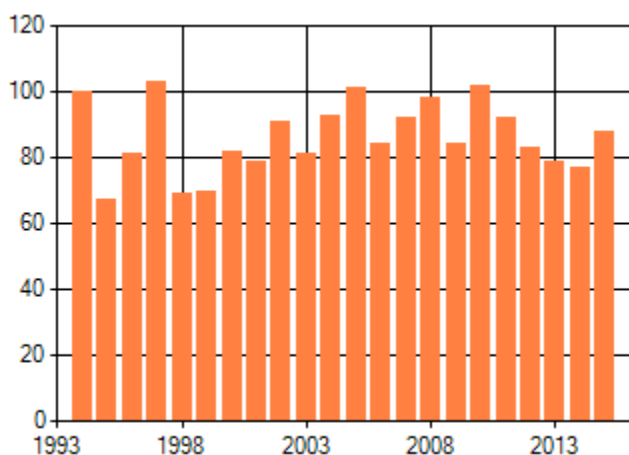
Conclusie

Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat er op het moment geen andere bevredigende oplossing bestaat voor het voorkomen van predatie, anders dan het beheer van de vossenpopulatie.

2.5 Ecologische afweging zoogdieren

Aantal, verspreiding en staat van instandhouding

Vos komt in Nederland algemeen voor. Na een toename van de populatie in de tweede helft van de 20^e eeuw, is de populatie de afgelopen jaren gestabiliseerd. De toename is waarschijnlijk vooral veroorzaakt door veranderingen in het landschap. Deze veranderingen bestaan met name uit een vergroting van het oppervlak van de groenvoorziening en de uitbreiding van dorpen en steden. Sinds 2002 is de soort wettelijk beschermd, zij het dat de soort in 2006 op de landelijke vrijstellingslijst is geplaatst. Ondanks deze vrijstelling is de landelijke populatie de afgelopen jaren stabiel gebleven. De populatietrend en landelijke verspreiding van vos is in figuur 3 weergegeven. Op de Rode lijst heeft de soort de status '*thans niet bedreigd*' (Rode lijst, 2020). Binnen de provincie Groningen komt vos eveneens algemeen voor. Er zijn geen aanwijzingen dat de staat van instandhouding binnen de provincie afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. Wij beoordelen daarom de staat van instandhouding van vos als gunstig.

Populatietrend en landelijke verspreiding van vos in Nederland (Netwerk Ecologische Monitoring (CBS & Zoogdiervereniging, 2015) & NDFV Verspreidingsatlas, 2019)

Negatieve effecten

Bij het beheer kunnen verblijfplaatsen van vossen worden weggenomen en vossen worden gedood, wat mogelijk een impact zou kunnen hebben op de vossenpopulatie. Echter, de vos werd in voorgaande jaren al beheerd op grond van de landelijke vrijstelling, waarbij dezelfde effecten mogelijk waren. Er is geen sprake van een negatieve trend van de vossenpopulatie door toedoen van dit beheer. Daarnaast gaat het in deze situatie om een zeer beperkt gebied waarin het beheer zal worden uitgevoerd.

Staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van vos is gunstig en binnen de provincie Groningen komt de soort algemeen voor. De staat van instandhouding is door de Minister beoordeeld bij het aanwijzen van vos als soort als bedoeld in artikel 3.15, eerste lid, Wnb, die niet in hun voortbestaan wordt bedreigd. Voor Gedeputeerde Staten staat daarmee de gunstige staat van de vos vast. Er zijn geen aanwijzingen dat de staat van instandhouding binnen de provincie afwijkt van de landelijke staat van instandhouding.

Conclusie

Er zijn geen aanwijzingen dat het beheer van vossen een effect heeft op de staat van instandhouding van de soort. Ondanks het beheer krachtens de landelijke vrijstelling in de voorgaande jaren komt de soort nog altijd algemeen voor in Nederland. Het beheer vindt een zeer beperkt gebied plaats, op het broedeiland en een beperkte zone daar direct aangrenzend. Een blijvend negatief effect op de staat van instandhouding van vossen is daarom niet te verwachten.

3. Aanvullende overwegingen

In aanvulling op bovenstaande overwegingen betrekken we bij ons besluit ook de volgende overwegingen.

3.1 Looptijd opdracht

Deze opdracht is geldig vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 september 2023

3.2 Te gebruiken middelen

Op grond van artikel 3.25, lid 1, Wnb, moeten in deze opdracht de middelen worden aangewezen die gebruikt mogen worden voor het doden van vossen. In dit besluit worden dezelfde middelen aangewezen als eerder met de landelijke vrijstelling toegepast mochten worden voor het bestrijden van vos, te weten:

- geweren;
- kastvallen;
- vangkooien.

Het is van belang dat degene die het geweer hanteert, beschikt over voldoende kennis en kunde om het geweer veilig en juist te gebruiken. Krachtens de Wet mogen alleen jachtaktehouders gebruik maken van het geweer bij het doden van beschermde dieren. In de Wnb zijn eisen gesteld voor het verlenen van een jachtakte. Artikel 3.28 schrijft voor dat de jachtakte alleen wordt verleend aan personen die een jachtexamen hebben afgelegd, gerechtigd zijn tot het uitvoeren van de jacht, een aansprakelijkheidsverzekering hebben en minimaal 18 jaar oud zijn. Het jachtexamen bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel waarin de schietvaardigheid en de bekwaamheid in omgang met het geweer wordt geëxamineerd (artikel 3.18, Bnb). Daarnaast zijn er weigeringsgronden voor een jachtakte opgenomen in artikel 3.28 en 3.28a van de Wnb. Deze weigeringsgronden houden verband met het beschermen van de openbare orde en de veiligheid. De jachtakte wordt niet verleend indien er gronden zijn om aan te nemen dat de aanvrager van de jachtakte een gevaar kan gaan vormen voor zichzelf, de openbare orde of de veiligheid.

In artikel 3.26, tweede lid Wnb, is benoemd dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan het gebruik van het geweer regels kunnen worden gesteld, met name met betrekking tot het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer. In artikel 3.13 Bnb is bepaald dat een geweer als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de Wnb niet mag worden voorzien van een kunstmatige lichtbron of een voorziening om de prooi te verlichten. Verder is in artikel 3.16 van het Bnb opgenomen dat het verboden is een geweer te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens de wet voor zonsopgang en na zonsondergang en binnen de bebouwde kom of op of onmiddellijk aangrenzende terreinen.

Op grond van artikel 3.24, lid 1 dient een ieder die een in het wild levend dier doodt te voorkomen dat het dier onnodig lijdt. Aangezien deze opdracht in het doden van vossen voorziet, dient in dit besluit rekening gehouden te worden met het voorkomen van onnodig lijden van vossen.

Gelet op het voorkomen van onnodig dierenleed, schrijven wij voor dat bij het gebruik van kastvallen en vangkooien een elektronisch valalarm moet worden toegepast. Na het ontvangen van een signaal moet het vangmiddel zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk gecontroleerd worden. Indien vangmiddelen zonder een dergelijk elektronische alarmering worden toegepast, moet het vangmiddel ten minste elke 10 uur gecontroleerd worden. In een vangkooi of kastval dient daarnaast voldoende drinkwater aanwezig te zijn, tenzij de vangkooi of kastval regelmatig of snel gecontroleerd kan worden, wat bijvoorbeeld het geval is als het vangmiddel is uitgerust met een elektronisch valalarm. Verder dienen gevangen, zogende moervossen te worden vrijgelaten, met het oog op het voorkomen van onnodig dierenleed bij de achterblijvende welpen.

Het geweer was al in de landelijke vrijstelling aangewezen als toegestaan middel voor het doden van vossen. Het doden van vossen kan met het geweer snel en zonder onnodig lijden plaatsvinden.

Gelet op het feit dat vossen 's nachts actief zijn, en de vos in dit geval ook 's nachts op het broedeiland is waargenomen, staan wij het gebruik van het geweer ook in de nacht toe. Hierbij moet gebruik worden gemaakt van kunstlicht. Bij het zoeken naar vos mag ook gebruik worden gemaakt van warmtebeeld en/of een restlichtversterker.

3.3 Begrenzing gebied

Deze opdracht is begrenst tot broedeiland Stern in de Eems, weergegeven in Bijlage kaartweergave. Met inbegrip van een zone van 3 kilometer strekkend langs de zeedijk. We staan de bestrijding ook toe in een zone rondom het broedeiland om de schadebestrijding effectief en veilig te kunnen uitvoeren.

4. Conclusie

In de situatie van broedeiland Stern is gezien voorgaande overwegingen aan de voorwaarden voldaan die zijn genoemd in de Wet natuurbescherming. Op basis van de overwegingen is dan ook besloten op grond van artikel 3.18 van de Wnb een opdracht te verlenen om de omvang van de vossenpopulatie te beperken in het belang van de schade aan flora en fauna.

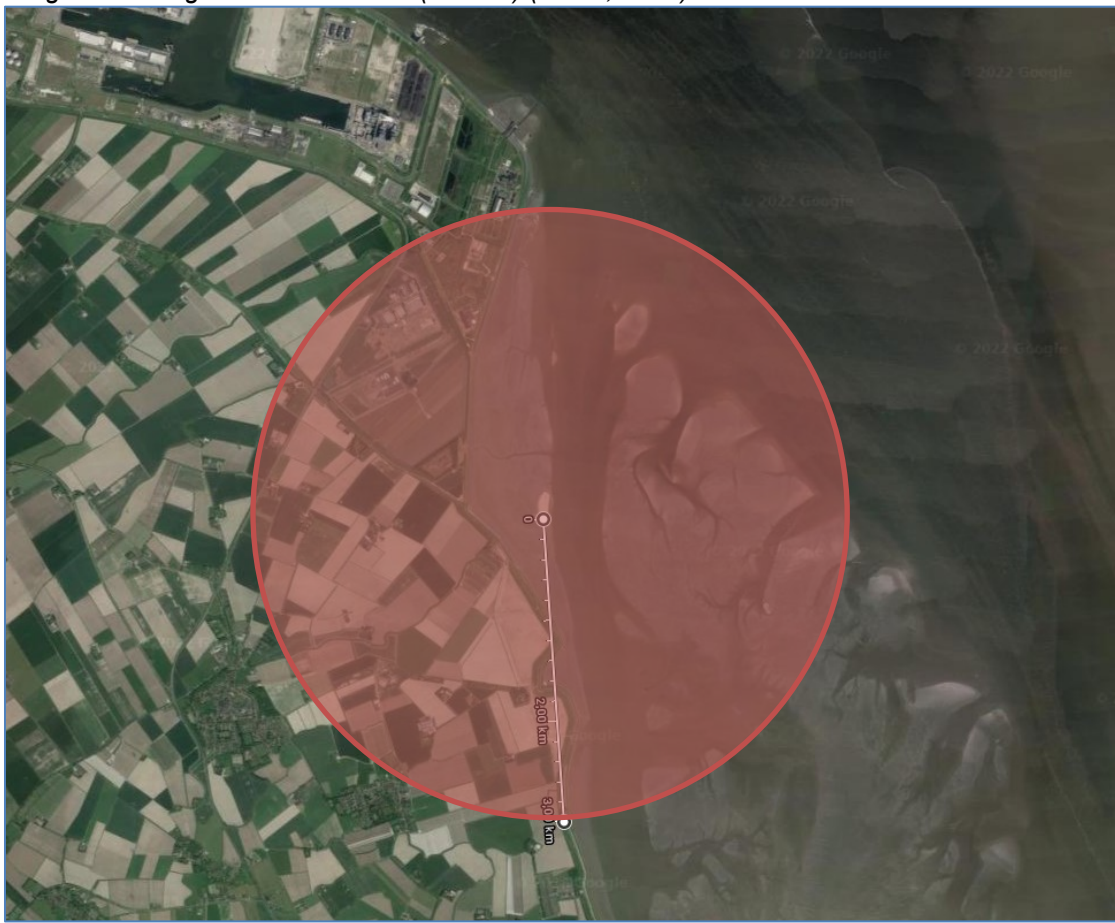
De opdracht heeft betrekking op het gehele broedeiland Stern, inclusief een beperkte schil rondom dit gebied. Bij de uitvoering van de opdracht mag gebruik gemaakt worden van het geweer, vangkooien en kastvallen. De opdracht wordt aan de grondgebruiker verleend.

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum van dit besluit tot 1 september 2023. Aan deze opdracht zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1 Kaartweergave Broedeiland Stern

Het ligt hemelsbreed op circa 500 m afstand van het vasteland, gemeten vanaf de Oostpolderdijk ter hoogte van het gehucht Nieuwstad (Bierum) (Ubels, 2021)

Ligging broedeiland inclusief 3km-zone.

|

Bijlage 2 Wettelijk Kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.
6. De verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6 zijn niet van toepassing op handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat het desbetreffende besluit de handelingen uitsluitend toelaat indien is voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in het vijfde lid.
7. De verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, zijn niet van toepassing op:
- a. handelingen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2, en
 - b. handelingen die zijn beschreven in en worden verricht overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, een plan of een programma als bedoeld in artikel 2.3, vijfde lid, of een programma als bedoeld in artikel 1.13, eerste, zevende of achtste lid, indien:
 - 1°. ten aanzien van het beheerplan, het plan of het programma, althans het onderdeel dat betrekking heeft op de desbetreffende handelingen, is voldaan aan het in het vijfde lid bepaalde ten aanzien van ontheffingen en vrijstellingen, en
 - 2°. het bestuursorgaan dat het beheerplan, het plan of het programma heeft vastgesteld tevens bevoegd is voor de verlening van een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling als bedoeld in het eerste, onderscheidenlijk tweede lid voor dergelijke handelingen, of, als dat niet het geval is, het beheerplan, het plan of het programma is vastgesteld in overeenstemming met het bestuursorgaan dat bevoegd is voor de verlening van de ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de

bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Artikel 3.17

1. Ten behoeve van de beperking van de omvang van een populatie van vogels als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, of van dieren van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, verlenen gedeputeerde staten ontheffing als bedoeld artikel 3.3, eerste, vierde en vijfde lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste en vijfde lid, 3.9, tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, indien deze beperking nodig is:
 - a. in geval van vogels:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren, of
 - 4°. ter bescherming van flora en fauna;
 - b. in geval van dieren van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom, of
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, of
 - c. ingeval dieren van soorten als bedoeld in 3.10, eerste lid, met uitzondering van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid:
 - 1°. om de redenen genoemd in onderdeel b;
 - 2°. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, industrieterreinen of begraafplaatsen,
 - 3°. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, en
 - 4°. in het algemeen belang.
2. Een ontheffing als bedoeld in het eerste lid wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan.
3. De faunabeheereenheid kan bij schriftelijke en gedagtekende toestemming de haar ingevolge het eerste en tweede lid toegestane handelingen door een wildbeheereenheid of anderen doen uitoefenen.
4. In afwijking van het tweede lid kan een ontheffing ook aan een wildbeheereenheid of aan anderen dan een faunabeheereenheid worden verleend, indien de noodzaak ontbreekt voor verrichting van de handelingen door tussenkomst van een faunabeheereenheid.
5. In afwijking van artikel 3.12, eerste lid, en het tweede lid kan een ontheffing worden verleend voor handelingen die niet op grond van een faunabeheerplan worden verricht, indien de noodzaak ontbreekt voor een faunabeheerplan, gelet op de specifieke kenmerken van de desbetreffende diersoort dan wel de aard of omvang van te verrichten handelingen.

Artikel 3.18 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen aan faunabeheereenheden of wildbeheereenheden, aan andere samenwerkingsverbanden van personen, of aan personen opdracht geven om, in afwijking van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 3.1, 3.4, eerste lid, 3.5, 3.9, eerste lid, en 3.10, eerste lid, de omvang van een bij de opdracht aangeduide populatie van vogels of van dieren van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, te beperken als dat nodig is om de onderscheidenlijke redenen, genoemd in artikel 3.17, eerste lid, onderdelen a, b en c. De artikelen 3.3, vierde en vijfde lid, 3.8, vijfde lid, en 3.10, tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing op die opdracht.
2. Gedeputeerde staten kunnen ten aanzien van één of meer van de door hen krachtens het eerste lid aangewezen personen of groepen van personen bepalen dat zij, ter uitvoering van de opdracht, bedoeld in het eerste lid:
 - a. toegang hebben tot gronden, zo nodig met behulp van de sterke arm, of

- b. handelen overeenkomstig een vastgesteld en goedgekeurd faunabeheerplan.
3. Gedeputeerde staten kunnen bepalen wat met de ingevolge het eerste lid bemachtigde dieren gebeurt.
4. Het eerste tot en met derde lid, met uitzondering van de tweede volzin van het eerste lid, zijn van overeenkomstige toepassing op het beperken van de omvang van populaties van dieren die zijn aan te merken als exoten of van verwilderde dieren.

Artikel 3.25 Wnb

1. Bij het verlenen van een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste onderscheidenlijk tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, 3.9, tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste of tweede lid, en met artikel 3.9, tweede lid, en bij het geven van een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, worden de middelen aangewezen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt.
2. Onze Minister wijst bij ministeriële regeling, onderscheidenlijk provinciale staten wijzen bij verordening de middelen aan die mogen worden gebruikt ter uitvoering van het bepaalde krachtens artikel 3.15, tweede, onderscheidenlijk vierde lid, en 3.16, tweede, onderscheidenlijk vierde lid.
3. Indien een vrijstelling wordt verleend als bedoeld in artikel 3.15, tweede en vierde lid, met het oog op het voorkomen van schade als bedoeld in artikel 3.15, vijfde en zesde lid, of een vrijstelling wordt verleend als bedoeld in artikel 3.16, tweede en vierde lid, met het oog op het voorkomen van overlast als bedoeld in artikel 3.16, vijfde lid, dan wel ontheffing wordt verleend als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, onderdeel b, onder 2°, en onderdeel c, onder 2°, worden voor het bestrijden van vogels en dieren slechts middelen aangewezen die nadelige gevolgen voor het welzijn van vogels en dieren voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk beperken, waarbij het doden van dieren zoveel mogelijk vermeden wordt.
4. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van:
 - a. het verbod, bedoeld in artikel 3.24, tweede lid. Op deze vrijstelling of ontheffing is artikel 3.24, derde, lid van overeenkomstige toepassing;
 - b. regels als bedoeld in artikel 3.24, vierde lid, voor zover deze vrijstelling of ontheffing in overeenstemming is met de bij of krachtens de Benelux-overeenkomst gestelde regels.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.